

دستورالعمل اخذ ضمانت‌نامه جهت افزایش سقف صادراتی بازرگانان

سازوکار اخذ ضمانت‌نامه جهت افزایش سقف صادرات بازرگانان در سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه‌بندی اعتباری در ۶ بند شامل «افراد مشمول»، «مبلغ متناسب ضمانت‌نامه»، «شرایط ضمانت‌نامه»، «نحوه اخذ»، «تشخیص عدم ایفای تعهد» و «نحوه وصول/ابطال» به قرار زیر ابلاغ می‌گردد.

بند ۱. افراد مشمول:

حداقل شرایط لازم برای دریافت ضمانت‌نامه جهت افزایش سقف صادرات بقرار زیر است:

- هر بازرگان می‌تواند تنها یک ضمانت‌نامه فعال در سیستم داشته باشد
- میزان بازگشت ارز صادرات بازرگان باید بیشتر از حداقل مجاز تعیین شده قانونی باشد.

بند ۲. مبلغ متناسب ضمانت‌نامه:

پس از اعلام میزان سقف مورد نیاز بازرگان (بر حسب دلار) جهت افزایش سقف صادراتی در سامانه، مبلغ متناسب ضمانت‌نامه از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$\text{مبلغ متناسب ضمانت‌نامه} = \alpha \times Rate_{risk} \times Z$$

در رابطه فوق به ترتیب:

الف- مقدار ضریب آلفا برای واحدهای غیرتولیدی از جدول زیر بدست می‌آید:

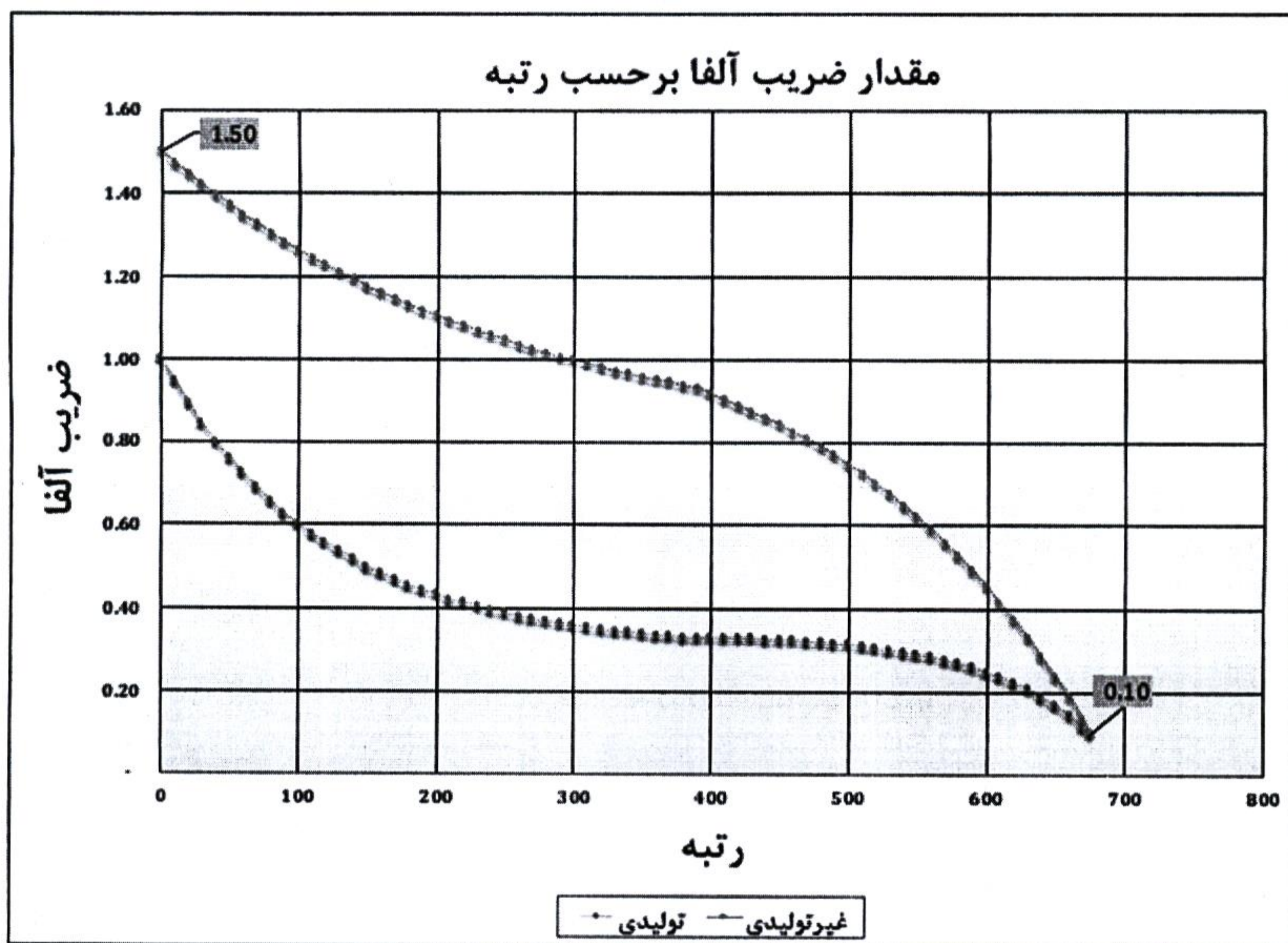
رتبه	کمتر از ۴۰۰	رتبه‌های بیشتر از ۴۰۰
آلفا	$(\frac{b}{\frac{۶۷۶ - \text{رتبه}}{a}} + c)$	$(-\frac{b}{\frac{-۶۷۶ + \text{رتبه}}{a}} + c)$
a	۱۳.۶۱	۴۰
b	۰.۰۵۳	۱.۰۴۵
c	۰.۷۶۷	۱.۱۴۶

و برای واحدهای تولیدی از جدول زیر قابل محاسبه است:

رتبه	کمتر از ۴۰۰	رتبه‌های بیشتر از ۴۰۰
------	-------------	-----------------------

آلفا	$(\frac{b}{\frac{676 - \text{رتبه}}{a}} + c)$	$(-\frac{b}{\frac{-\text{رتبه} + 676}{a}} + c)$
a	۳۱۸.۲۴	۶۴۸۵.۰۲
b	۰.۰۰۲	۰.۲۴
c	۰.۳۰۷	۰.۳۴

نمودار تغییرات ضریب آلفا برای واحدهای تولیدی و غیرتولیدی در شکل ۱ آمده است:

شکل ۱. نمودار تغییرات ضریب آلفا بر حسب رتبه

- ۶۷۶: نشانگر بالاترین رتبه صادرکنندگان در سامانه است.
- برای بازرگان حقیقی و حقوقی با سابقه کارت بازرگانی کمتر از ۱۲ ماه، مقدار ضریب آلفا برابر با ۱ در نظر گرفته خواهد شد.

۹

ب- مقصود از $Rate_{risk}$ ضریبی از نرخ ارز در سامانه ETS است که از مطابق رابطه زیر تعیین می‌شود:

$$Rate_{risk} = b \times \text{نرخ ارز در سامانه مرکز مبادله طلا و ارز}$$

• نرخ ارز در سامانه نیما به نرخ روز ثبت درخواست صدور ضمانت‌نامه محاسبه می‌شود. همچنین مقدار ضریب b توسط سازمان توسعه تجارت بروز خواهد شد. در حال حاضر این ضریب برابر با ۰,۳ در نظر گرفته شده است.

ج- مقصود از Z میزان سقف درخواستی بازرگان است.

بند ۳. اهم شرایط ضمانت‌نامه:

۳-۱. تاریخ سررسید ضمانت‌نامه ۱۲ ماهه در نظر گرفته شود.

۳-۲. ضمانت‌نامه پس از صدور، امکان ابطال شدن ندارد مگر آن که بازرگان هیچ صادراتی بعد از صدور ضمانت‌نامه (افزایش سقف در سامانه) انجام نداده باشد و یا کل تعهدات خود در هنگام ثبت درخواست ابطال را مطابق «بند ۵» این دستورالعمل تسویه کند. در صورت تایید سازمان توسعه تجارت و اعلام به مرجع صدور، ضمانت‌نامه ابطال می‌شود.

۳-۳. مبلغ متناسب ضمانت‌نامه برحسب فرمول «بند ۲» محاسبه می‌شود که بازرگان ملزم به اخذ ضمانت‌نامه معتبر معادل آن از بانک عامل یا مرجع صدور ضمانت‌نامه می‌باشد.

۳-۴. ۱۰ ماه پس از صدور ضمانت‌نامه، عدد سقف ضمانت‌نامه صفر خواهد شد. (ضمانت‌نامه تا تاریخ سررسید اعتبار دارد اما سقف حاصل از آن در دو ماه پایانی قابل استفاده نیست)

۳-۵. پذیرش ضمانت‌نامه جدید در طول مدت اعتبار در صورت جایگزینی با ضمانت‌نامه با مبلغ بالاتر امکان‌پذیر است.

۳-۶. تمدید سررسید ضمانت‌نامه در صورتی امکان‌پذیر است که تعهدات جدید سررسید شده رفع نشده نداشته باشد.

۳-۹. چنانچه اعتبار ضمانت‌نامه به اتمام رسد (در پایان ماه ۱۲م) و درصد عدم ایفای تعهد طبق رابطه «بند ۵» بزرگتر از ۴۰ درصد باشد، برای یک سال پس از اتمام اعتبار، اجازه استفاده مجدد از ضمانت‌نامه را نخواهد داشت.

۳-۱۰. چنانچه تا تاریخ اعتبار ضمانتنامه (در پایان ماه ۱۲م)، بخشی از تعهدات جدید ایجاد شده بازرگان پس از صدور ضمانتنامه رفع نشده باشد (درصد عدم ایفای تعهد طبق رابطه «بند ۵» بزرگتر از ۰ باشد)، بعنوان یک شاخص منفی در رتبه‌بندی بعدی وی در سامانه لحاظ خواهد شد.

۳-۱۱. ضمانتنامه در وجه (ذینفع) «سازمان توسعه تجارت ایران» به شناسه ملی ۱۴۰۰۲۹۵۶۲۰۴ صادر می‌گردد.

۳-۱۲. حداقل میزان سقف درخواستی از طریق اخذ ضمانتنامه یک میلیون دلار می باشد.

بند ۴. نحوه اخذ ضمانتنامه:

فرایند درخواست ضمانتنامه برای افزایش سقف صادراتی توسط سازمان توسعه تجارت اعلام می‌گردد.

بند ۵. تشخیص عدم ایفای تعهد:

در تاریخ اتمام اعتبار ضمانتنامه یا تسویه زودتر از موعد، میزان عدم ایفای تعهدات بازرگان با در نظر گرفتن تعاریف زیر قابل محاسبه است:

- تعهدات ایفاننده بازرگان در لحظه صدور ضمانت نامه:
  - میزان بازگشت ارز در لحظه صدور ضمانتنامه - کل تعهدات در لحظه صدور ضمانتنامه = $C.$
  - تعهدات جدید بازرگان بعد از صدور ضمانتنامه:
  - کل تعهدات در لحظه صدور ضمانتنامه - کل تعهدات در لحظه اتمام اعتبار ضمانتنامه یا تسویه زودتر از موعد = C_{new} (مانده سقف در لحظه صدور ضمانتنامه) - $\max$
  - میزان بازگشت ارز در لحظه صدور ضمانتنامه: $R.$
  - میزان بازگشت ارز در لحظه اتمام اعتبار ضمانتنامه، تسویه زودتر از موعد: R_f
- بدین ترتیب میزان بازگشت ارز جدید بعد از صدور ضمانتنامه تا لحظه تسویه از رابطه زیر قابل محاسبه است:
- میزان بازگشت ارز جدید: $\Delta R = R_f - R.$
- میزان کل سقف درخواستی بازرگان در دوره اعتبار: $Z.$

در این صورت درصد عدم ایفای تعهدات از رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$\beta = \min\left(\frac{C_{new} + 0.6 \times C. - \Delta R}{Z}, 1\right)$$

مقدار ضبط ضمانت نامه برابرست با:

(مبلغ متناسب ضمانت نامه) * β = مقدار ضبط ضمانت نامه

بند ۶. نحوه وصول / ابطال

ابطال و وصول (تسویه) ضمانت نامه صادراتی به دو حالت تقسیم می شود:

۱. ابطال و وصول ضمانت نامه به درخواست بازرگان:

در این حالت تا «کمینه تاریخ درخواست ابطال یا انتهای ماه دهم» میزان تعهدات جدید بازرگان از زمان صدور ضمانت نامه و بازگشت ارز بازرگان تا تاریخ روز استعلام شده و چنانچه بازرگان هیچ تعهد جدیدی ایجاد نکرده باشد و یا درصد عدم ایفای تعهدات بازرگان طبق رابطه «بند ۵» برابر صفر باشد، با تایید سازمان توسعه تجارت، ضمانت نامه ابطال می گردد و سقف حاصل از ضمانت نامه صفر می شود. در غیراینصورت امکان ابطال ضمانت نامه تا تاریخ سررسید وجود ندارد.

۲. ابطال ضمانت نامه بصورت سیستمی در تاریخ سررسید:

در صورتیکه ضمانت نامه بازرگان قبل از اتمام اعتبار ضمانت نامه توسط خودش ابطال نشده باشد، تا «انتهای ماه دهم» میزان تعهدات جدید بازرگان از زمان صدور ضمانت نامه محاسبه شود و بازگشت ارز بازرگان در تاریخ سررسید ضمانت نامه استعلام و براین اساس درصد عدم ایفای تعهدات و مبلغ مورد نظر برای ضبط طبق رابطه «بند ۵» محاسبه و ضبط می گردد. همچنین مابقی ضمانت نامه مسترد و ضمانت نامه ابطال می شود.